

METODOLOGIA

Procediment metodològic

Resultats de les edicions 2000 i 2006

Comparació amb altres estudis

Fonts d'informació

METODOLOGIA

Procediment metodològic

La metodologia de delimitació emprada en la revisió de l'estudi AME ha estat globalment la mateixa que es va utilitzar en la primera versió del treball tot i que se n'han simplificat alguns aspectes.

El procés de delimitació utilitza dues fonts d'informació bàsiques: una base cartogràfica de municipis de la UE i les dades estadístiques de població, superfície i densitat de les unitats administratives de cada país, equivalents als Local Administrative Units (LAU) nivells 1 i 2 d'Eurostat: municipis, communes, wards, gemeinde o unitats similars. Aquestes fonts s'incorporen a un sistema d'informació geogràfica que les integra i facilita les eines d'anàlisi espacial que permeten dur a terme els processos de delimitació.

El primer pas consisteix en la vinculació de les dades estadístiques esmentades a tots i cadascun dels 87.901 municipis europeus un cop s'han homogeneïtzat i estandaritzat els registres. A continuació se seleccionen aquells que tenen una densitat de població igual o superior a 250 hab/km² i que constitueixen els municipis urbans (10.630 als països d'Europa estudiats) a partir dels quals s'inicien els processos de delimitació.

Tot seguit, se seleccionen les ciutats susceptibles de ser ciutat central d'una aglomeració metropolitana perquè compleixen els criteris establerts d'una població de més de 100.000 habitants i una densitat superior als 1.500 hab/km². Un cop identificades, es posa en marxa una successió de procediments de recerca, per a cada ciutat, on es busca, d'entre tots els municipis urbans que li són contigus, aquell que té la densitat de població més alta i l'incorpora al seu àmbit tot passant a constituir un conjunt nou. Es repeteix el procediment tantes vegades com faci falta fins que l'aglomeració queda tancada sigui perquè no és possible trobar cap altre municipi urbà contigu o perquè la densitat de població del conjunt de l'aglomeració baixa per sota del llindar fixat de 1.500 hab/km².

Els resultats obtinguts amb aquest procediment han definit 104 Aglomeracions Metropolitanas, és a dir,

87.901 municipis estudiats
456 milions d'habitants

Densitat > 250 hab/km²

10.630 municipis urbans
293 milions d'habitants

Ciutat central amb població > 100.000 habitants
i densitat > 1.500 hab/km²

Contigüitat entre municipis urbans
Població de l'aglomeració > 250.000 hab.
Densitat de l'aglomeració > 1.500 hab/km²

**104 AGLOMERACIONS
METROPOLITANES**
155,5 milions d'habitants

35 aglomeracions > 1.000.000 hab
120 milions d'habitants

27 aglomeracions 500.000 - 1.000.000 hab
20,5 milions d'habitants

42 aglomeracions < 500.000 hab
15 milions d'habitants

104 ciutats al voltant de les quals s'han format unes taques urbanes que compleixen les condicions fixades per detectar un determinat nivell d'intensitat metropolitana. Són zones urbanes constituïdes per municipis contigus que configuren àrees amb una població superior als 250.000 habitants i amb una densitat superior als 1.500 hab/km² i que tenen, com a mínim, un nucli central format per una ciutat amb més de 100.000 hab. que li dóna nom. De les 104 aglomeracions metropolitanes europees, que integren 3.211 municipis urbans, 35 superen el milió d'habitants, 27 estan entre el mig i el milió d'habitants i 42 aglomeracions estan per sota del mig milió d'habitants.

Amb la intenció de no passar per alt cap realitat urbana important, s'ha de senyalar que la metodologia emprada no identifica com a aglomeracions metropolitanes un grup de ciutats que tenen poblacions superiors als 250.000 habitants. Aquestes ciutats, tot i constituir uns nuclis urbans destacables tenen unes densitats de població baixes i no assoleixen el criteri que s'ha establert per a la densitat (més de 1.500 hab/km²). A continuació es detallen les 24 ciutats europees que es troben en aquesta situació.

Ciutats europees amb població >250.000 hab.

Ciudades europeas con población >250.000 hab.

European cities with population >250.000 inhab.

Pais	Ciutat	Població	Densitat
Pais	Ciudad	Población	Densidad
DK	Århus	293.510	626
DE	Bielefeld	328.012	1.272
SK	Bratislava	425.459	1.137
ES	Córdoba	321.164	256
IE	Cork	447.829	60
UK	Doncaster	286.866	494
DE	Dresden	487.421	1.485
UK	East Riding of Yorkshire	314.113	130
UK	Fife	349.429	264
DE	Göteborg	481.410	1.068
SI	Ljubljana	266.941	971
ES	Málaga	558.287	1.415
HU	Miskolci	279.231	278
DE	Münster	270.038	892
ES	Murcia	409.810	463
UK	North Lanarkshire	321.067	678
CZ	Ostrava	310.078	1.448
UK	Sheffield	513.234	1.397
UK	South Lanarkshire	302.216	171
PL	Szczecin	411.119	1.367
IT	Venezia	271.663	594
IT	Verona	258.115	1.249
LT	Vilniaus	554.281	1.382
ES	Zaragoza	647.373	609
Country	City	Population	Density

En el darrer apartat s'inclou el llistat de totes les ciutats europees que tenen una població superior als 100.000 habitants i que, per tant, són susceptibles de ser considerades ciutats centrals i formar al seu voltant una aglomeració metropolitana. Per a cada una d'elles, s'especificuen les dades demogràfiques bàsiques i les seves característiques urbanes en relació als criteris establerts en l'estudi.

Resultats de les edicions 2000 i 2006

Un dels objectius plantejats en l'actualització d'aquest estudi és analitzar l'evolució de la realitat urbana europea en el període 2000-2006 comparant els resultats de les dues edicions. L'anàlisi d'aquesta evolució només es pot realitzar, com és evident, entre els països i les aglomeracions que són comuns a ambdós informes.

En general, la majoria de països europeus s'han mantingut estables des del punt de vista demogràfic, destacant, però, Àustria i Bèlgica amb un augment del 3%, els Països Baixos, Irlanda i Luxemburg amb increments del 6, 8 i 7%, respectivament. Espanya ha tingut el creixement més important amb l'arribada de 4,4 milions de persones que representa un augment de l'11%.

Pel que fa als municipis urbans cal destacar l'increment de la població que hi resideix xifrat en 6,5 milions de persones, és a dir, un augment del 2,7% respecte a les dades de l'any 2000. Les fonts consultades confirmen aquesta tendència i assenyalen que el component de creixement determinant són els moviments migratoris que s'estan experimentant en la majoria de països europeus.

Per conèixer si el creixement de la població ha estat homogeni en el conjunt de les ciutats estudiades, s'han analitzat els municipis urbans en funció de la seva grandària demogràfica i s'ha posat de manifest que el grup de ciutats de menys de 50.000 habitants és el que caracteritza majoritàriament la configuració urbana europea. És precisament en aquestes ciutats (8.423) on viu la majoria de la població, més de 90 milions de persones, i on s'han produït els increments més importants en nombres absoluts. En xifres relatives el creixement més significatiu (un 3,9%) s'ha donat en el grup de ciutats mitjanes-petites (495), les que tenen una població entre 50.000 i 100.000 persones.

En línies generals, aquests augments de població en els nuclis urbans mitjans i petits vindrien a ratificar la tendència de creixements més intensos en les perifèries de les grans ciutats que no pas en els seus centres. Aquestes dades corroboren les dinàmiques de desconcentració de la població cap als entorns metropolitanos i accentuen els fenòmens de dispersió urbana en contraposició de la ciutat compacta, arquetipus de la ciutat europea.

Pel que fa a les aglomeracions metropolitanes s'ha pogut establir una relació comparativa amb 81 AM quedant-ne

Evolució dels municipis urbans segons grandària

Evolución de los municipios urbanos según tamaño

Evolution of urban municipalities according to size

Grandària dels municipis	Nombre de municipis	Població		Creixement	
		2000	2006	absolut	relatiu
Tamaño de los municipios	Número de municipios	Población		Crecimiento	
		2000	2006	absolut	relativo
>500.000 hab.	38	43.790.141	44.527.386	737.245	1,7
100.000-500.000 hab.	411	74.476.223	75.679.935	1.203.712	1,6
50.000-100.000 hab.	495	33.634.523	34.959.573	1.325.050	3,9
<50.000 hab.	8423	88.713.702	91.929.847	3.216.145	3,6
Total	9367	240.614.589	247.096.741	6.482.152	2,7
Size of municipalities	Number of municipalities	Population		Increase	
		2000	2006	absolute	relative

7 excloses respecte de l'edició de l'any 2000 per diferents motius metodològics⁵. Si s'observen les seves variacions demogràfiques es detecta que la meitat de les AM s'han engrandit i han guanyat població de manera rellevant, mentre que un 25% s'han mantingut estables, sense canvis significatius, i l'altre 25% restant han experimentat pèrdues de població tant en xifres absolutes com relatives. El saldo demogràfic mostra una xifra positiva de 2,3 milions d'habitants, el que representa prop d'un 2% d'increment respecte de l'edició anterior. Les aglomeracions que guanyen població ho fan, majoritàriament, estenent-se pel territori i incorporant nous municipis urbans de l'entorn més que no pas mitjançant l'augment demogràfic dels seus nuclis urbans centrals.

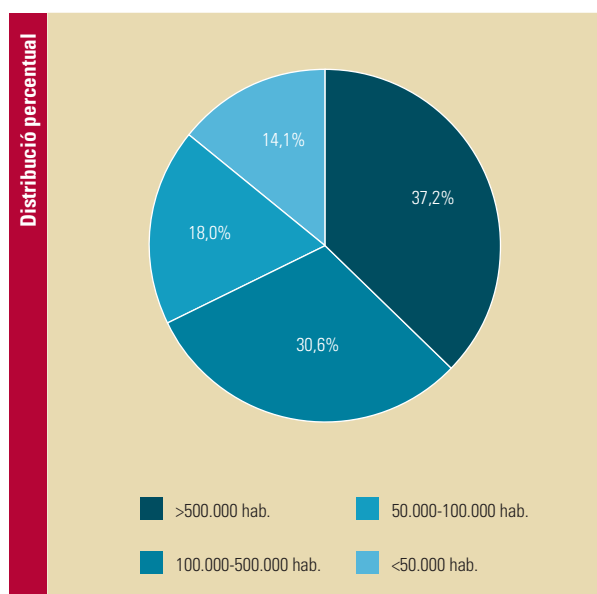
Existeixen 10 AM que creixen més de 100.000 habitants i en aquest grup sobresurten les metròpolis de Madrid, Barcelona i València amb uns creixements, en números absoluts de 800.000, 500.000 i 226.000 habitants, respectivament, fet que reflecteix, sens dubte, el dinamisme demogràfic espanyol dels últims anys.

Les aglomeracions que perden població d'una forma rellevant són Liverpool-Manchester (-400.000 hab.), Roma (-330.000 hab.), Colònia (-200.000 hab.) i Sunderland (-140.000 hab.). Aquestes pèrdues no poden ser exclusivament atribuïdes a factors demogràfics, com per exemple, les baixades de densitat d'alguns municipis urbans sinó que també cal tenir present altres aspectes com la desaparició de contigüitats municipals degudes a qüestions tècniques del procediment de delimitació.

Població segons grandària dels municipis urbans

Población según tamaño de los municipios urbanos

Population according to the size of urban municipalities

Si es focalitza l'anàlisi en les ciutats centrals de totes les aglomeracions s'observa que el saldo demogràfic del conjunt és positiu per 350.000 habitants. D'entre les que creixen criden l'atenció les ciutats espanyoles: Madrid amb 274.000 hab. seguida per Barcelona amb 88.000 habitants i València i Palma de Mallorca amb 57.000 hab. i entre les que perden destaquen les italianes (Roma amb -160.000 hab. i Torí i Gènova amb -46.000 hab.)

Així, doncs, estudiant les aglomeracions comparables, s'observa que la més populosa continua sent Londres amb més de 12 milions de persones que ha tingut un lleuger increment demogràfic respecte a l'edició anterior. A continuació se situa París amb un augment de 175.000 habitants, circumstància que l'ha fet passar al

⁵ Les ciutats excloses són: Nancy perquè ha perdut població i no arriba als 100.000 habitants; Dresden perquè la seva densitat ha baixat de 1.500 h./km², i cap de les dues assoleix els llindars establerts per ser considerades "ciutat central" d'una AM; i les ciutats de Saint-Etienne, Halle, Kingston upon Hull, Plymouth i Stoke-on-Trent perquè no aconsegueixen formar una aglomeració de més de 250.000 habitants al seu voltant pel fet que els municipis que les componien han sofert davallades demogràfiques

Comparació de resultats 2000 i 2006

Comparación de resultados 2000 y 2006

Comparison of results between 2000 and 2006

País Nom		Edició 2000			Edició 2006		
		Aglomeració Població	Ciutat central Població	Ciutat central Densitat	Aglomeració Població	Ciutat central Població	Ciutat central Densitat
País	Nombre	Edició 2000			Edició 2006		
		Aglomeración Población	Ciudad central Población	Ciudad central Densidad	Aglomeración Población	Ciudad central Población	Ciudad central Densidad
UK	London	12.653.500	7.122.100	4.513	12.730.234	7.172.069	4.545
FR	Paris	9.970.315	2.125.246	20.164	10.145.314	2.093.943	19.867
DE	Köln	10.336.511	964.311	2.380	10.130.822	969.709	2.393
NL	Amsterdam - Rotterdam	6.219.212	718.119	4.477	6.487.918	739.104	3.810
UK	Liverpool - Manchester	6.843.700	463.700	4.111	6.444.953	439.473	3.896
IT	Milano	6.114.556	1.302.808	7.143	6.244.760	1.271.898	6.973
ES	Madrid	4.747.548	2.881.506	4.757	5.541.480	3.155.359	5.209
ES	Barcelona	4.103.470	1.505.581	15.332	4.613.839	1.593.075	16.223
IT	Napoli	4.573.499	1.035.835	8.831	4.586.245	1.000.449	8.529
DE	Berlin	3.995.074	3.425.759	3.846	3.909.764	3.387.828	3.799
UK	Birmingham	3.753.500	1.014.400	3.821	3.682.515	977.087	3.680
IT	Roma	3.330.298	2.703.423	1.804	3.000.281	2.542.003	1.696
BE	Bruxelles-Antwerpen	2.830.590	133.845	4.106	2.768.766	142.853	4.382
PT	Lisboa	2.276.890	535.740	6.393	2.464.394	564.657	6.659
DE	Hamburg	2.213.649	1.704.731	2.257	2.303.652	1.734.830	2.297
FR	Lille	2.246.619	184.657	6.114	2.238.626	218.511	7.235
DE	Frankfurt am Main	2.151.809	643.469	2.590	2.230.436	646.889	2.605
AT	Wien	1.898.091	1.609.631	3.879	1.978.908	1.651.365	3.983
DE	München	1.804.920	1.205.923	3.883	1.948.546	1.249.176	4.023
ES	Valencia	1.496.098	739.412	5.493	1.722.285	796.549	5.918
DE	Stuttgart	1.573.303	585.274	2.823	1.668.044	590.657	2.848
IT	Torino	1.679.883	914.818	7.026	1.632.324	867.857	6.666
DK	København	1.349.755	487.969	5.526	1.407.406	501.664	5.681
UK	Sunderland	1.507.000	293.000	2.128	1.366.026	280.807	2.039
FR	Lyon	1.320.801	445.452	9.300	1.347.167	449.979	9.394
PT	Porto-Vila Nova de Gaia	1.123.480	268.800	1.574	1.332.870	288.749	1.712
SE	Stockholm	1.271.257	718.462	3.836	1.313.459	765.044	4.075
FR	Marseille	1.197.623	798.430	3.318	1.180.717	784.545	3.261
ES	Sevilla	1.006.547	701.927	4.968	1.092.733	704.154	4.983
UK	Nottingham	1.059.200	287.000	3.847	1.027.720	266.988	3.579
ES	Bilbao	910.543	358.467	8.680	992.474	353.173	8.551
IT	Palermo	934.647	688.369	4.332	929.825	679.730	4.278
IE	Dublin	890.581	481.854	4.097	926.408	495.781	4.315
DE	Nürnberg	903.544	489.758	2.627	914.573	495.302	2.657
DE	Manheim	875.478	310.475	2.141	875.901	307.499	2.121
FR	Nice	880.132	342.738	4.767	865.833	338.377	4.706
UK	Southampton	817.100	215.000	4.317	821.556	217.445	4.366
IT	Firenze	788.962	379.687	3.708	790.305	367.259	3.587
IT	Genova	827.553	647.896	2.660	779.381	601.338	2.469
FI	Helsinki	730.371	532.053	2.884	772.315	559.716	3.034
DE	Hannover	727.590	520.670	2.551	725.978	515.841	2.529
Coun.	Name	Edition 2000			Edition 2006		
		Agglomeration Population	Central city Population	Central city Density	Agglomeration Population	Central city Population	Central city Density

→ País Nom	Edició 2000			Edició 2006		
	Aglomeració Població	Ciutat central Població	Ciutat central Densitat	Aglomeració Població	Ciutat central Població	Ciutat central Densitat
País Nombre	Edición 2000			Edición 2006		
	Agglomeration Población	Central city Población	Central city Densidad	Agglomeration Población	Central city Población	Central city Densidad
FR Toulouse	668.888	390.350	3.300	710.942	414.801	3.506
IT Catania	702.132	342.275	1.892	668.983	307.774	1.701
DE/NL Aachen	645.702	245.969	1.530	654.967	257.821	1.603
FR Bordeaux	638.519	215.363	4.360	646.738	224.242	4.539
DE Bremen	624.926	546.968	1.675	622.026	545.932	1.672
UK Glasgow	611.660	611.660	3.495	577.869	577.869	3.293
ES Palmas de GC, Las	525.437	352.641	3.509	574.902	378.628	3.767
DE Leipzig	541.100	446.491	2.541	530.519	498.491	1.675
FR/DE Strasbourg	507.070	264.115	3.373	508.738	259.947	3.320
FR Nantes	491.662	270.251	4.145	493.253	271.094	4.158
IT Bologna	490.679	383.761	2.728	483.940	373.539	2.655
IT Bari	480.986	333.550	2.870	466.529	314.166	2.704
UK Edinburgh	450.000	450.000	1.716	448.624	448.624	1.710
FR Rouen	441.718	106.592	4.981	439.688	104.955	4.904
FR Grenoble	436.937	153.317	8.471	437.053	152.775	8.441
NL Eindhoven	304.424	197.374	2.266	432.070	207.870	2.354
BE Liège	434.640	189.510	2.731	430.614	185.574	2.674
FR Toulon	420.603	160.639	3.753	416.470	163.216	3.813
ES Palma de Mallorca	319.181	319.181	1.530	404.010	375.773	1.801
UK Bristol	400.700	400.700	3.656	380.615	380.615	3.473
ES Granada	343.027	241.471	2.738	379.034	236.982	2.687
ES/FR Donostia-San Sebastián	355.117	178.229	2.898	367.153	182.930	2.974
ES Vigo	327.300	283.110	2.595	352.390	293.725	2.692
UK Belfast	435.000	297.000	2.700	346.602	268.978	2.339
UK Bournemouth	346.200	161.500	3.496	346.597	163.444	3.538
FR Montpellier	330.247	225.392	3.961	346.355	234.816	4.127
ES Valladolid	319.946	319.946	1.620	341.697	321.001	1.625
ES Coruña, A	293.933	243.134	6.466	333.856	243.349	6.472
IT Padova	327.617	211.985	2.282	331.387	208.938	2.249
FR Metz	322.170	123.776	2.954	325.432	116.469	2.780
DE Augsburg	318.443	256.625	1.749	324.543	260.407	1.774
UK Cardiff	318.300	318.300	2.274	305.353	305.353	2.181
DE Kiel	312.958	240.516	2.050	296.697	233.329	1.971
DE Karlsruhe	288.943	276.571	1.594	296.421	284.163	1.638
BE Charleroi	289.981	204.899	2.007	285.111	201.373	1.972
SE Malmö	262.676	248.007	1.615	284.437	269.142	1.730
AT Graz	261.947	239.990	1.882	273.107	244.537	1.916
FR Rennes	262.468	206.229	4.092	256.088	199.226	3.953
IT Pescara	250.929	117.411	3.494	254.061	122.083	3.633
AT Linz	251.891	190.136	1.981	252.908	188.407	1.963
Coun. Name	Edition 2000			Edition 2006		
	Agglomeration Population	Central city Population	Central city Density	Agglomeration Population	Central city Population	Central city Density

davant de l'aglomeració de Colònia que ha experimentat pèrdues de població. Liverpool-Manchester baixa un lloc per pèrdua d'habitants i cedeix el quart lloc a Amsterdam-Rotterdam que ha guanyat 269.000 hab. Milà i Madrid mantenen posicions i ambdues incrementen les seves poblacions tant en nombre d'habitants com en nombre de municipis. Tot seguit, figura Barcelona que ocupa el vuitè lloc, en avançar una posició en el rànquing per davant de Nàpols: les dues ciutats han guanyat població però mentre Barcelona ha guanyat 510.000 habitants, Nàpols només ha crescut en 12.700 hab.

Per conèixer amb més detall les dinàmiques que s'han donat a les àrees metropolitanes europees en els darrers sis anys és interessant analitzar la relació que existeix entre la ciutat central i el seu entorn immediat per veure els canvis que han sofert.

La tendència general és un predomini de la pèrdua de pes demogràfic dels nuclis centrals respecte dels seus entorns: les perifèries del 60% de les aglomeracions comparables guanyen població respecte de les ciutats centrals. Aquest fenomen posa de manifest la desconcentració metropolitana característica de l'evolució de moltes ciutats europees amb una alta mobilitat residencial des dels centres urbans, més densos i compactes, cap a les perifèries amb teixits residencials més dispersos i alhora amb una oferta immobiliària més favorable. Aquesta situació és visible a les metròpolis de París, Milà i Nàpols on les ciutats centrals perden població i densitat cap a les seves àrees d'influència. Existeixen d'altres aglomeracions on tant les ciutats centrals com els seus entorns guanyen població, però, proporcionalment, els increments són més intensos en les seves corones metropolitanes. Aquesta dinàmica és perceptible a les metròpolis de Lió, Lisboa i Barcelona.

En altres ciutats, en canvi, es detecta un cert procés de concentració urbana en els nuclis centrals que incrementen el seu pes respecte dels seus entorns. És el que succeeix a Brussel·les, Lilla i Leipzig. També es pot identificar com a concentració l'evolució d'Estocolm, Aachen o Burdeos on, tot i que el conjunt de l'aglomeració augmenta, són els nuclis centrals els que ho fan en major mesura.

Els fenòmens de creixement urbà a les ciutats europees acostumen a seguir uns cicles de desenvolupament demogràfic de llarga durada. Tot i que l'actualització d'aquest estudi s'ha realitzat en un lapse de temps relativament curt (6 anys), l'anàlisi dels resultats obtinguts apunta cap a l'existència d'unes dinàmiques urbanes expansives a les aglomeracions de la Unió Europea i que es podran anar aprofundint amb successives edicions.

Comparació amb altres estudis

La dificultat de conèixer la complexitat de la realitat urbana fa recomanable un cert nivell de validació externa dels

resultats obtinguts en aquest estudi per contrastar i, si és possible, consolidar la metodologia aplicada.

Entre totes les fonts de referència consultades que aporten informació sobre les dinàmiques urbanes, s'han seleccionat tres treballs: el projecte Urban Audit de la Unió Europea, la base de dades Geopolis que facilita l'Institut d'Estadística de França i l'estudi World Urbanization Prospect (WUP) de les Nacions Unides. Aquestes tres fonts analitzen el fenomen urbà amb criteris diferents. Per una banda, l'Urban Audit utilitza criteris funcionals per definir zones urbanes al voltant de les ciutats principals; Geopolis utilitza criteris físics d'ocupació urbana del territori com és la contigüitat morfològica; i, finalment l'estudi WUP de les Nacions Unides combina els dos enfocaments metodològics en tenir en compte tant la contigüitat com les relacions funcionals.

Com es podrà apreciar a continuació, en general, les delimitacions obtingudes a l'estudi AME són una mica més grans que les basades en criteris físics i una mica més petites que les que utilitzen criteris funcionals.

Urban Audit – Eurostat

És un projecte conjunt de la Direcció General per a Política Regional (DG Regio) i l'Eurostat per facilitar la comparació entre les àrees urbanes de la UE. L'Urban Audit conté informació sobre 258 ciutats europees i la seva qualitat de vida en relació a l'economia, el treball, el transport, l'educació, etc. A més d'aportar dades sobre la ciutat central, també pren en consideració les Larger Urban Zone (LUZ) o Grans Zones Urbanes definides com les "regions urbanes funcionals" (zones de treball o zones de commuting) al voltant de la ciutat central. Per assegurar la disponibilitat de dades, tan l'Urban Audit com l'AME treballen amb els límits administratius existents a l'àrea urbana estudiada.

En general, els resultats de l'Urban Audit són una mica més alts en els casos de Berlín, Hamburg, Katowice, Munic, Varsòvia o Torí, molt similars en els de Madrid, Barcelona, Lisboa o Budapest i inferiors pel que fa a Milà, Nàpols o Lilla. En els casos de les grans aglomeracions de Colònia, Liverpool-Manchester i Brussel·les-Anvers, els resultats són força similars si es comparen amb la suma de les diverses ciutats que constitueixen les aglomeracions de l'AME.

Geopolis 2005

És una base de dades facilitada per l'Institut d'Estadística de França amb informació sobre les ciutats del món i que basa la definició dels àmbits metropolitanos en criteris físics. Considera que la unitat urbana està constituïda per un municipi o conjunt de municipis que configuren un àrea construïda amb més de 2.000 habitants en la qual les zones edificades no estan separades per més de 200 metres. Si la unitat

Comparació entre AME, Urban Audit, Gèopolis i NNUU

Comparación entre AME, Urban Audit, Gèopolis y NNUU

Comparison between EMA, Urban Audit, Gèopolis and NNUU

AME	Població	Urban Audit	Població	Gèopolis	Població	NNUU	Població
AME	Población	Urban Audit	Población	Gèopolis	Población	NNUU	Población
London	12.730.234	London	11.624.807	London	9.331.887	London	8.505.000
Paris	10.145.314	Paris	10.952.011	Paris	9.928.247	Paris	9.820.000
Köln	10.130.822	Köln	1.854.892	Essen	10.069.181	Köln	965.000
		Ruhrgebiet	5.443.569				
		Düsseldorf	1.520.928				
		Bonn	879.240				
		Mönchengladbach	263.014				
		Wueppertal	366.434				
Amsterdam- Rotterdam	6.487.918	Amsterdam	1.320.137	Amsterdam	1.193.120	Amsterdam	1.147.000
		Rotterdam	1.345.339	Rotterdam	3.339.558	Rotterdam	1.101.000
		Utrecht	1.117.997				
		s' Gravenhage	955.243				
Liverpool-Manchester	6.444.953	Liverpool	1.362.004			Liverpool	810.000
		Manchester	2.512.300	Manchester	3.850.861	Manchester	2.228.000
		Leeds - Bradford	2.360.655	Leeds	1.640.588	West Yorkshire	1.519.000
Milano	6.244.760	Milano	3.904.882	Milano	3.797.584	Milano	2.953.000
Madrid	5.541.480	Madrid	5.372.433	Madrid	4.857.679	Madrid	5.608.000
Barcelona	4.613.839	Barcelona	4.804.606	Barcelona	4.062.005	Barcelona	4.795.000
Napoli	4.586.245	Napoli	3.059.196	Napoli	2.949.308	Napoli	2.245.000
Berlin	3.909.764	Berlin	4.935.524	Berlin	3.761.098	Berlin	3.389.000
Birmingham	3.682.515	Birmingham	2.335.652	Birmingham	2.370.675	Birmingham	2.280.000
		Leicester	756.139				
Athinai	3.578.478	Athinai	3.894.573	Athinai	3.368.243	Athinai	3.230.000
Roma	3.000.281	Roma	3.700.424	Roma	2.866.940	Roma	3.348.000
Bruxelles-Antwerpen	2.768.766	Bruxelles	1.750.328	Bruxelles	4.477.171	Bruxelles	1.012.000
		Antwerpen	902.632				
Lisboa	2.464.394	Lisboa	2.363.470	Lisboa	2.397.902	Lisboa	2.761.000
		Setubal	113.934				
Hamburg	2.303.652	Hamburg	3.079.032	Hamburg	2.289.585	Hamburg	1.740.000
Katowice	2.293.439	Katowice	2.746.460	Katowice	2.248.051		
Budapest	2.262.238	Budapest	2.453.315			Budapest	2.231.182
Lille	2.238.626	Lille	1.143.125	Lille	1.713.754	Lille	1.029.000
				Douai	1.197.042		
Frankfurt am Main	2.230.436	Frankfurt am Main	2.494.485	Frankfurt am Main	1.488.943		
Wien	1.978.908	Wien	2.121.704	Wien	1.891.623	Wien	2.260.000
München	1.948.546	München	2.446.014	München	1.655.534	München	1.263.000
Warsawa	1.925.011	Warszawa	2.631.902	Warsawa	2.134.502	Warsawa	1.680.000
València	1.722.265	València	2.227.170	València	1.360.861	València	797.000
Stuttgart	1.668.044			Stuttgart	1.238.274		
Torino	1.632.324	Torino	2.165.619	Torino	1.321.163	Torino	1.660.000
København	1.407.406	København	1.806.667	København	1.426.101	København	1.088.000
Sunderland	1.366.026	Newcastle	795.000	Newcastle	1.133.780		
Lyon	1.347.167	Lyon	1.648.216	Lyon	1.448.822	Lyon	1.403.000
Porto-Vilanova de Gaia	1.332.870	Porto	1.089.118	Porto	1.300.043	Porto	1.309.000
Stockholm	1.313.459	Stockholm	1.823.210	Stockholm	1.417.454	Stockholm	1.708.000
Praha	1.239.368	Praha	1.941.803	Praha	1.141.174	Praha	1.171.000
Marseille	1.180.717			Marseille	1.373.232	Marseille	1.382.000
Sevilla	1.092.733	Sevilla	1.747.441	Sevilla	1.067.243		
Nottingham	1.027.720						
EMA	Population	Urban Audit	Population	Gèopolis	Population	UN	Population

urbana s'estén per diversos municipis, el conjunt forma una aglomeració urbana. Aquest estudi s'ha elaborat des de la Universitat d'Avinyó seguint i actualitzant la metodologia que va ser exposada a *NUREC. Atlas of Agglomerations in the EU* (1994).

En termes generals les dades de població de les aglomeracions que ofereix Gèopolis són inferiors a les obtingudes per l'AME i només en set casos les superen. Les diferències més accentuades es donen en les aglomeracions més grans com serien els casos de Londres, Amsterdam-Rotterdam, Liverpool-Manchester, Milà o Nàpols. Aquestes diferències poden ser atribuïdes al fet que els criteris de contigüitat de les àrees urbanes construïdes són molt restrictius, ja que 200 m és una distància relativament curta dins d'un teixit urbà consolidat.

Nacions Unides. World Urbanization Prospects: the 2005 revision

Per elaborar les projeccions demogràfiques a les àrees urbanes i rurals en tots els països del món, aquest estudi identifica les aglomeracions urbanes que tenen una població igual o superior a 750.000 habitants i totes les ciutats capitals d'estat. Defineix aglomeració urbana com la població de fet que viu al voltant d'un territori contigu amb densitats urbanes altes, sense tenir en compte les divisions administratives. Considera que una àrea metropolitana és el territori contigu amb alts nivells de densitat residencial urbana i les àrees del seu voltant amb densitats inferiors que estan sota la influència directa d'una ciutat central a través dels transports públics, la xarxa de carreteres, les infraestructures de serveis, els desplaçaments domicili-treball, etc.

Aquesta definició coincideix amb la utilitzada en el present estudi perquè considera la densitat urbana com el factor definitori del fenomen metropolità. En alguns casos les xifres de població que aporta l'estudi WUP són molt similars als resultats obtinguts amb la metodologia AME, com per exemple a París, Madrid, Barcelona, Atenes, Roma, Lisboa, Varsòvia, Torí, Lió, Porto o Praga. En altres casos, en canvi, les xifres divergeixen considerablement i l'AME detecta, en general, uns conjunts urbans més grans que els definits pel WUP, com succeeix en els casos de Colònia, Liverpool-Manchester, Brussel·les o Lilla.

Fonts d'informació

Bibliografia

Argullol, E. *Organización y funciones de las metropolis. Estudio comparado*. Asociación Mundial de Grandes Metropolis (METROPOLIS). 2005.

Belil, M. i Espinós, M. *Aproximació a la governabilitat de les àrees metropolitanas europees*. Elements de debat territorial, nº 14. Diputació de Barcelona. 2001.

Jouve, B. i Lefèvre, C. *Metrópolis ingobernables. Las ciudades europeas entre la globalización y la descentralización*. MAP. 2004.

Organización de áreas metropolitanas e instrumentos de intervención. MMAMB 2005.

Competitive Cities in the Global Economy. OECD Territorial Reviews. OECD. 2005

Serra, J., Otero, M. i Ruiz, E. *Grans Aglomeracions Metropolitanas Europees*. Papers, nº 37. IERMB. 2002.

Bases de dades alfanumèriques

- **Alemanya**: Bevolkerung 2005. Statistisches Bundesamt Deutschland. www.destatis.de
- **Àustria**: Bevolkerung 2006. Statistik Austria. www.statistik.at
- **Bèlgica**: Population par commune 2005. Statistics Belgium. www.statbel.fgov.be
- **Dinamarca**: Population 2004. Danmarks Statistik. www.dst.dk
- **Eslovàquia**: Population statistics 2005. Statistical Office of the Slovak Republic. www.statistics.sk
- **Eslovènia**: Population statistics 2005. Statistical Office of the Republic of Slovenia. www.stat.si
- **Espanya**: Padrón municipal 2005. Instituto Nacional Estadística. www.ine.es
- **Estònia**: Population statistics 2005. Statistics Estonia. www.stat.ee
- **Finlàndia**: Population Statistics 2002. Statistics Finland. www.stat.fi
- **França**: Enquête annuelle de recensement 2004. Institut National de la Statistique et des Études Économiques. www.insee.fr
- **Grècia**: Population Census 2001. National Statistical Service. www.statistics.gr
- **Hongria**: Microcensus 2005. Hungarian Central Statistical Office. www.portal.ksh.hu
- **Irlanda**: Population census 2002. Central Statistics Office Ireland. www.cso.ie
- **Itàlia**: Statistica di Popolazione 2004. Istituto Nazionale Statistica. www.istat.it
- **Letònia**: Population statistics 2006. Latvijas Statistika. www.csb.lv
- **Lituània**: Population census 2001. Statistikos Departamentas. www.stat.gov.lt
- **Luxemburg**: Statistiques de population 2003. Service Central de la Statistique et des Etudes Economiques. www.statec.public.lu
- **Malta**: Population census 2003. National Statistics Office. www.nso.gov.mt
- **Països Baixos**: Population statistics 2003. Centraal Bureau voor Statistiek. www.cbs.nl
- **Polònia**: Population statistics 2004. Central Statistical Office. www.stat.gov.pl

- **Portugal:** Censos 2001. Instituto Nacional de Estadística. www.ine.pt
- **Regne Unit:** Population Census 2001. National Statistics Online. www.statistics.gov.uk
- **República Txeca:** Population 2006. Czech Statistical Office. www.czso.cz
- **Suècia:** Population statistics 2004. Statistics Sweden. www.scb.se
- **Xipre:** Population census 2001. Statistical Service. www.mof.gov.cy

Estudis de referència

Urban Audit 2004. DG Regional Policy. European Commission. 2004.

Atlas of agglomerations in the European Union. NUREC (Network on Urban Research in the European Union). Duisburg, 1994.

World Urbanization Prospects. The 2005 revision. Department of Economic and Social Affairs. United Nations, 2005.

GEOPOLIS. Insee. France, 2005.

Estudio sobre Regiones metropolitanas. www.metropolis.org

Bases cartogràfiques

EuroBoundaryMap v.1.1. 2003-2004, EuroGeographics.

ArcEurope Base Map. ESRI, AND-USA. 2000.

GISCO DBM, Eurostat, 1997.

Nasa World Wind. National Aeronautics and Space Administration. 2008.

Criteris lingüístics

Als mapes, gràfics i taules els noms de les ciutats s'han mantingut en la forma original (amb la pertinent adaptació a l'alfabet llatí si calia). Les fitxes de les principals ciutats estan encapçalades també per aquesta forma original i s'hi adjunta la versió catalana, si n'hi ha. Aquesta versió catalana és la que es fa servir a la part explicativa.

Glossari

Glosario

Glossary

País	Abrev. país	Nre. municipis	Unitat administrativa	Any dades
País	Abrev. país	Núm. municipios	Unidad administrativa	Año datos
Alemanya	DE	12.374	Gemeinde	2005
Àustria	AT	2.357	Gemeinde	2006
Bèlgica	BE	589	Commune	2005
Dinamarca	DK	270	Kommune	2004
Eslovàquia	SK	2.926	Obce	2005
Eslovènia	SI	192	Obcina	2005
Espanya	ES	8.104	Municipi	2005
Estònia	EE	241	Linn/Vald	2005
Finlàndia	FI	446	Kunta	2002
França	FR	36.523	Commune	2004
Grècia	EL	1.034	Demoi	2001
Hongria	HU	3.145	Település	2005
Irlanda	IE	29	County	2002
Itàlia	IT	8.100	Comune	2004
Letònia	LV	529	Pagasti/Novads	2006
Lituània	LT	60	Rajono savivaldybė	2001
Luxemburg	LU	118	Commune	2003
Malta	MT	68	Kunsilli Locali	2003
Països Baixos	NL	489	Gemeente	2003
Polònia	PL	2.477	Gmina	2004
Portugal	PT	278	Concelho	2001
Regne Unit	UK	402	District/Unitary Authority	2001
República Txeca	CZ	6.248	Obec	2004
Suècia	SE	290	Kommuner	2006
Xipre	CY	612	Chorío	2001
Country	Country abbrev.	Num. municipalities	Administrative unit	Data year